

[Till Innehållet](#)

[Skolverket logotyp](#)

- [Innehåll A-Ö](#)
- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Sök](#)

Undervisning

[Förskolan](#)

- [Läroplan](#)
- [Förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Förskoleklassen](#)

- [Läroplan](#)
- [Kartläggning](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Fritidshemmet](#)

- [Läroplan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Forskning](#)

[Grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Specialskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Sameskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Bedömning](#)

- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

- [Stöd i arbetet](#)

[Vuxenutbildningen](#)

- [Komvux i svenska för invandrare \(sfi\)](#)
- [Komvux på grundläggande nivå](#)
- [Komvux på gymnasial nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå](#)

[Dansarutbildningen](#)

- [Läroplan och kursplan](#)
- [Bedömning](#)
- [Betyg](#)
- [Nationella prov](#)

Skolutveckling

- [Leda och organisera](#)
- [Kvalitetsarbete](#)
- [Digitala nationella prov](#)
- [Säkerhet och krisberedskap](#)
- [Statsbidrag](#)
- [Forskning och utvärderingar](#)
- [Statistik](#)
- [Kurser och utbildningar](#)
- [Inspiration och stöd i arbetet](#)
- [Anordna och administrera utbildning](#)
- [Nationella skolutvecklingsprogram](#)

Regler och ansvar

- [Ansvar i skolfrågor](#)
- [Förändringar inom skolområdet](#)
- [Skollagen och förordningar](#)
- [Allmänna råd](#)
- [Sök förordningar och föreskrifter \(SKOLFS\)](#)
- [Så styrs skolan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Barnkonventionen](#)

För dig som ...

- [Vill bli lärare](#)
- [Är arbetsgivare](#)
- [Är elev, förälder eller vårdnadshavare](#)
- [Är skolbibliotekarie](#)
- [Är studie- och yrkesvägledare](#)

Om oss

- [Kontakta oss](#)
- [Vår verksamhet](#)
- [Organisation](#)
- [Jobba hos oss](#)
- [Kalender](#)
- [Publikationer](#)
- [Nyhetsbrev och sociala medier](#)
- [Hantering av personuppgifter](#)
- [Öppna data](#)
- [Press](#)
- [Aktuellt](#)
- [Innehåll A-Ö](#)

- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Start](#)
- › Skolutveckling
- › [Inspiration och stöd i arbetet](#)
- › [Stöd i arbetet](#)
- › [Litteracitet för vuxna](#)
- › Grunder i skriftspråksutveckling

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- [Kartläggningssamtal i sfi- och sva-undervisningen](#)
- [Läsa och skriva från början](#)
- [Uttalets betydelse för utveckling av grundläggande litteracitet för vuxna](#)
- [Filmer om grunder i skriftspråksutveckling](#)

Grunder i skriftspråksutveckling för vuxna andraspråksinlärare

Vuxna andraspråksinlärare som ska lära sig läsa och skriva behöver först få en kartläggning gjord över sina färdigheter och kunskaper. Därefter kan språk- och skriftutvecklande undervisning påbörjas med eleven.

Kartläggningssamtal i sfi- och sva-undervisningen

I ett kartläggningssamtal frågar läraren eleven om familj, yrke och fritidsintressen. Tidigare kunskaper och erfarenheter är intressanta för de kommande studierna. Även tidigare erfarenheter av skola och utbildning är av intresse.

[Kartläggning av litteracitet](#)

Läsa och skriva från början

Det är ett mödosamt arbete att lära sig läsa och skriva för första gången som vuxen på ett andraspråk. Det är avgörande om lärandet bygger vidare på tidigare kunskaper och färdigheter och att undervisningen ligger nära de egna vardagsbehoven. Det underlättar även om skriftspråksutvecklingen bygger på talet. Därför är det värdefullt med exempelvis modersmålsundervisning, som stöd för elevens språk- och skriftspråksutveckling.

[Läsa och skriva från början](#)

Uttalets betydelse för utveckling av grundläggande litteracitet för vuxna

Vuxna inlärare överför gärna sitt eget språks melodi och prosodiska mönster till det nya språket. Därför är det värdefullt att uttalsträningen ingår i sfi-undervisningen från allra första början och fortsätter kontinuerligt genom hela utbildningen. Ett acceptabelt uttal ger en viktig grund i den muntliga kommunikationen och underlättar även inläringen av all skrift. Genom att ha vissa kunskaper om eleverna språk kan läraren uppmärksamma och särskilt träna de ljud som kan vara en utmaning för eleven att lära sig.

[Uttalets betydelse för utveckling av grundläggande litteracitet för vuxna andraspråkstalare](#)

Filmer om grunder i skriftspråksutveckling

Film: Muntlighet som resurs för grundläggande litteracitet (tid 02:15 min.)

Maria Rydell, doktorand i nordiska språk, förklarar samverkan mellan talat och skrivet språk. Hon berör även hur det talade språket består av olika register, anpassade efter syfte och mottagare.

Frågor att fundera över:

- Hur arbetar du i din undervisning för att elevens muntliga färdighet ska utvecklas?
- Hur ger du dina elever möjlighet att reflektera över hur de kommunicerar muntligt i olika situationer?

[Film om begreppet "register" Länk till annan webbplats.](#)

Film: Utttalets betydelse för grundläggande litteracitetsutveckling (tid 02:26 min.)

För att elevernas uttal ska bli en resurs i språkinläringen är det viktigt att börja med uttalsundervisningen tidigt. Elisabeth Zetterholm, docent och lektor i svenska som andraspråk, berättar vad du som sfi-lärare bör känna till om uttalsundervisning.

Frågor att fundera över:

- Hur arbetar du med uttal i din undervisning?

- På vilket sätt anpassar du undervisningen utifrån dina elevers olika förutsättningar när det gäller uttal?

Film: Att arbeta med skrivprocessen (tid 08:12 min.)

Genrepedagogik är en pedagogisk modell som handlar om att undervisa om det talade och det skrivna språket. Målet är att göra språkets strukturer synliga. Ta del av hur två lärare delar upp skrivprocessen i arbetsmoment, vilket syfte varje moment har, vilka läraaktiviteter, samt vilken stöttning av eleverna som ingår. Du ser även vilka digitala resurser som används och hur eleverna utvecklar sin studieteknik i skrivprocessen.

Frågor att fundera över:

- Vilka fördelar för skrivutvecklingen ser du med digitalt läs- och skrivstöd?
- Hur kan du stötta dina elever i deras skrivutveckling?

Film: Att arbeta med genrepedagogik (tid 02:13 min.)

Det här är en film om att arbeta med genrepedagogik och ASL, att skriva sig till läsning. Du får en inblick i hur du kan arbeta med cirkelmodellen och samtidigt bygga upp elevernas kunskaper så att de når ett kursmål. Lärarna i filmen understryker även talets och modersmålets betydelse i skrivutvecklingen.

Frågor att fundera över:

- Vad i genrepedagogiken kan du använda direkt i din undervisning?
- Hur kan du och dina kollegor använda och utveckla genrepedagogik i er verksamhet?

Senast uppdaterad 28 februari 2024

- [Kartläggningssamtal i sfi- och sva-undervisningen](#)
- [Läsa och skriva från början](#)
- [Uttalets betydelse för utveckling av grundläggande litteracitet för vuxna](#)
- [Filmer om grunder i skriftspråsutveckling](#)

Stöd i arbetet

[Flerspråkighet som resurs i alla åldrar](#)

Stöd i arbetet

[Undervisa nyanlända elever](#)

[Muntlighet är en förutsättning för skrivande](#)

- [Start](#)
- › [Skolutveckling](#)
- › [Inspiration och stöd i arbetet](#)
- › [Stöd i arbetet](#)
- › [Litteracitet för vuxna](#)
- › [Grunder i skriftspråsutveckling](#)

/

[Till toppen](#)